

A Douăzeci și treia Olimpiadă Internațională de Lingvistică

București (România), 26 iulie – 2 august 2026

Rezolvările problemelor de la competiția individuală

Problema nr. 1 Vocale (V): [i, u, ə, a] ↔ ⟨i, u, e, a⟩.

Consoane (C):

- ocluzive surde (T): ⟨p, t, c, k, q⟩

← [p, t, c, k, q]

- * înainte de V sau Z
- * când este lungită
(în secvența T.T)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

- * înainte de S
- * la finalul cuvântului

- fricative sonore (Z):

[v, ʒ, z, ʁ, ʁ] → ⟨v, l, s, g, r⟩

Între T și Z (în orice ordine) se scrie [].

- sonante (N): [m, n, ŋ, j] ↔ ⟨m, n, ng, y⟩

- fricative surde (S): [f, ɬ, s, x, ɣ]

→ ⟨v, l, s, g, r⟩

- * după S
- * după T
- * înainte de T

→ ⟨vv, ll, ss, gg, rr⟩

- * între două V
- * între V și N
(în orice ordine)
- * înainte de S

Model de accentuare:

- Dacă prima silabă este (C)VC, (a) atunci este accentuată; altfel, a doua silabă este accentuată.
- Accentul este atribuit din două în două silabe, începând cu prima silabă accentuată, exceptând ultima.

- Dacă (C)V este accentuat: $'(C_1)V.C_2 \rightarrow$
 $\begin{cases} '(C_1)V:C_2 & (\text{dacă } V = a, i, u) \\ '(C_1)VC_2.C_2 & (\text{dacă } V = ə) \end{cases}$

- Doar în ICG:
 $...(C)VC.'(C)V.(C)V(C)...$ →
 $...'(C)VC.(C)V.'(C)V(C)...$ (modelul este reînceput).

1.	[^h məɬ.qu.ɬəʒ.ʒi.ʉx.ta]	melquleliurta
2.	[qa.ʒa:pix.ka:ni]	qayapigkani
3.	[ta.ʒi:xaq ^h]	tallirraq
4.	[^h kəx.sa.iɬ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[^h cup.ʁa.ɬax.tuq ^h]	cup'gallagtuq

(NS)

(b)

6.	aartartuq	[a.ʁx.taɣ.tuq ^h]
7.	akekatak	[a.ʁək.ka.ta:ki]
8.	negavgun	[nə.ʁav.ɣun]
9.	atasuak	[a.ta:zu.ak ^h]
10.	ner'ciquq	[^h nəɣ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a.ʒi:kən.ʒi:ta.qa]
		[a.ʒi:kən.ʒi:ta.qa]
12.	neqlinrrarmek	[^h nəq ^h .ɬin.ʁax.mək ^h]

(NS)

(ICG)

Problema nr. 2

- (a) 1. **kpêdê** — C. *nucă care devine neagră atunci când este prăjită*
2. **kpêdêkpêdê** — A. *negru*
3. **kpaapî ntóó** — B. *extrem de alb*
4. **kpaapî tp:oo** — G. *pui de cacadu alb*
5. **nkéli tp:oo** — D. *vapor mic*
6. **tpile kpaapîkpaapî** — F. *chestie albă*
7. **yi yâa taataa** — E. *copacul are frunze roșii*
8. **chêêpî mbwii miyó** — M. *două pietre lungi și subțiri*
9. **kinikini** — K. *unsuros*
10. **lîmî k:ii** — N. *repede („precum fulgerul”)*
11. **mty:aamty:aa** — P. *dulce*
12. **mty:aa wee** — H. *albină*
13. **nkéli chêêpî pâa** — I. *bucăți de fier*
14. **nkéli pi** — J. *european, străin (persoană)*
15. **tpile wee** — L. *insectă*
16. **yi mbwii** — O. *băț*
17. **kémi nt:uu** — Y. *mango (necopt)*
18. **k:ii miyó** — X. *doi bananieri*
19. **nkéli mbwaa** — Q. *băutură alcoolică*
20. **ngwolo nt:uu** — S. *glob ocular*
21. **mbwaa** — Z. *apă*
22. **mwi pê** — U. *vierme intestinal*
23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** — AA. *șarpe galben*
24. **pi mbwii** — V. *persoană înaltă și slabă*
25. **pi ntóó** — R. *cadavru*
26. **tpile pê yi kuu yâa k:ii** — T. *șarpe verde*
27. **yi pâa** — W. *trunchiuri de copaci*
(b) 28. **k:ii** —
• *bananier*
• *precum, similar cu*
29. **kpaapî** — *cacadu alb*
30. **kîgha** — *copt*
31. **mty:aa** — *miere*
32. **nkéli dnye** — *limba engleză*
33. **ngwolo** — *ochi*
34. **kémi kîgha nt:uu** — *mango copt*
(c) BB. **fiu (al său) — tp:oo**
CC. **verde — yi kuu yâa k:ii**
DD. **grăsime, unsoare — kini**
EE. **proaspăt, crud — kuu**
FF. **fruct (necopt) — nt:uu**
GG. **persoană neagră — pi kpêdêkpêdê**
HH. **insula Rossel — Yéli**
(d) 35. **kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo** — V. *(labridă Napoleon tânără)*
36. **mbóó** — II. *(cer)*
37. **mbóó nté** — VI. *(albastru (deschis) [lit. ‘precum cerul’])*
38. **mbóó p:uu nkéli** — IV. *(avion [lit. ‘vapor în cer’])*
39. **pê pê** — I. *(miriapod)*
40. **taa** — III. *(papagal roșu)*
(e) Culoarele de bază (negru, alb, roșu) sunt formate prin reduplicare pornind de la substantivele care folosesc acele culori. Celelalte culori (verde, galben, albastru) sunt exprimate folosind sintagme comparative (‘precum frunze proaspete de copac’, ‘precum o banană coaptă’).

Problema nr. 3 Pluralele substantivelor nu sunt derivate într-un mod predictibil din formele de singular.

Pronume:

- ki=** — pers. I sg.
- kia=** — pers. II sg.
- nu=** — pers. III sg.

Verbul:

- **temă**-**kura**: realis (timp trecut)
- **temă**-**rii**: irrealis (timp viitor)

Pronume demonstrative (D):

- iina** — sg.
- iipi** — animat pl.
- imi** — inanimat pl.

Topica (realis):

- $S \ V \ \left(\begin{array}{c} O \ (IO) \\ (IO) \ O \end{array} \right)$ (S — subiect, V — predicat, O — obiect, IO — obiect indirect)
- D N (N — substantiv)
- X Y (X — posesor, Y — posedat)
- $D_X \ Y \ X$

Topica (irrealis): grupul nominal care urmează imediat după verb este mutat integral sau parțial.

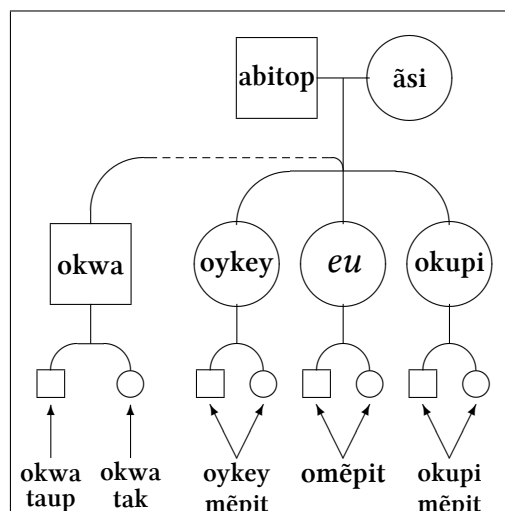
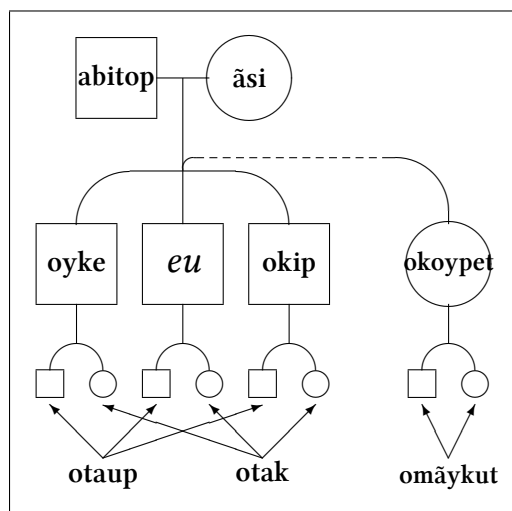
realis	→	irrealis
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(nu este dat în această problemă)	→	S D_Y V X Y
(nu este dat în această problemă)	→	S D_Y V D_X Y X

- (a) 17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi** — *Tu îi vei vizita pe acești profesori ai femeii.*
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja** — *El/ea a văzut peștele lui Leo.*
 19. **ki=iina masiitiirii miisaji iimina** —
Eu voi vinde această canoe a femeii.
Eu îi voi vinde acestei femei canoa.
 20. **ki=iipi kariiniirii iina mira ikwani** — *Eu voi avea grijă de acești copii ai acestui bărbat.*
- (b) 21. *Tu ai cumpărat canoele acestor copii.*
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. *Tu vei rupe frânghia profesorului.*
kia=paajuuyaana iiyii isikirii
 23. *Eu voi cumpăra casa acestor femei.*
ki=iipi iita masiirii iitimira
 24. *El/ea îi va vinde Emei aceste cărți.*
nu=iimi masiitiirii simiimiya Ima
nu=Ima masiitiirii iimi simiimiya
 25. *Eu voi repara această canoe a acestor bărbați.*
ki=iina irikatajuurii iipi iimina ikwaniwiya

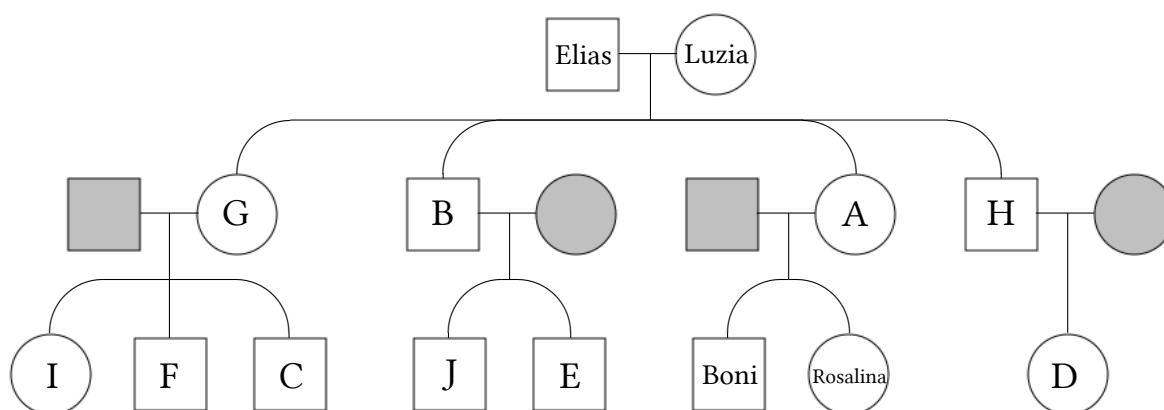
Problema nr. 4

frate mai mare $\equiv$ văr mai mare
frate mai mic $\equiv$ văr mai mic

soră mai mare $\equiv$ verișoară mai mare
soră mai mică $\equiv$ verișoară mai mică

(a)

(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

- (c) (i) oykey mēpit
(ii) oykey
(iii) okoypet
(iv) okip
(v) okwa
(vi) otak

Problema nr. 5 Reguli:

- Topica: adverbul de timp verbul.

- Aspect/Timp:

aspect	imperfectiv (acțiunea se extinde în timp)	perfectiv (acțiunea este de scurtă durată)
timp	– non-trecut (<i>eu îi chem acum</i>) – trecut (<i>eu îi chemam acum o săptămână</i>)	– trecut recent (<i>eu i-am chemat ieri</i>) – trecut (<i>eu i-am chemat acum o săptămână</i>)

- Structura formei verbului:

1. obiect:

aspect	imperfectiv	perfectiv
pers. I sg.	wo-	zw-
pers. I pl.	n-	nzn-
pers. II pl. pers. III pl.	e-	th-

3. rădăcină:

aspect	imperfectiv	perfectiv
<i>a vedea</i>	-mar-	-mar-
<i>a aduce înapoi</i>	-brig-	-brim-
<i>a ține</i>	-fath-	-faf-
<i>a întâlni</i>	-wagr-	-waf-
<i>a chema</i>	-bräkn-	-s-

2. aspect = perfectiv: **-ä-** (**-äCa-** > **-eCa-**;
C este o consoană)

4. aspect = imperfectiv: **-w-**

5. timp = trecut (*acum o săptămână*): **-a-**

6. subiect:

pers. I sg.	-é (-aé > -a)
pers. I pl.	-e (-ae > -ake)
pers. II pl. = pers. III pl.	-th (-wth > -wrth)

Răspunsuri:

- (a) 15. *Voi m-ați ținut ieri.* **kayé zwefafth**
 16. *Eu v-am chemat acum o săptămână.* **nümä thäsa**
 17. *Voi mă țineți acum.* **zena wofathwrth**
 18. *Ei ne-au întâlnit acum o săptămână.* **nümä nznwafath**
- (b) 19. **nümä nbrigwath** *Voi ne aduceați înapoi acum o săptămână.*
Ei ne aduceau înapoi acum o săptămână.
 20. **kayé thefafé** *Eu v-am ținut ieri.*
Eu i-am ținut ieri.
 21. **nümä emarwa** *Eu vă vedeam acum o săptămână.*
Eu îi vedeam acum o săptămână.
 22. **kayé nznäbrimth** *Voi ne-ați adus înapoi ieri.*
Ei ne-au adus înapoi ieri.